

розрахунках з підзвітними особами; щодо звітування підзвітних осіб за раніше отримані кошти; щодо цільового використання коштів, отриманих у банку на відрядження та господарські потреби та повноти здачі повернутих підзвітних сум у касу, що контролюється головним бухгалтером.

Отже, як правило, контроль досліджуваних розрахунків на аграрних підприємствах має місце під час всього процесу здійснення розрахунків з підзвітними особами: видання наказів, розпоряджень, встановлення мети залучення підзвітної особи, укладення договору про матеріальну відповідальність в необхідних випадках, складання посадових інструкцій, формулювання службових обов'язків працівника, встановлення термінів залучення працівника, розрахунки сум грошових коштів, заповнення посвідчень, реєстрів, журналів, відомостей. Основною метою такого контролю є дотримання відомих правил оформлення документів.

K. Luzhnaya, K. Pliskun. Basic directions of internal control by calculations of awareness persons.

Summary

The main directions of the future control during the settlement with the accountable persons Abstract: *The main directions and tasks of internal control of settlements with accountable persons are outlined.*

Key words: accountable person, control, tasks, direction.

*Науковий керівник: Чебан Ю.Ю., канд. екон. наук,
доцент кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна.*

Озеранська С.С.

*Здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна*

[*sofioz14022000@gmail.com*](mailto:sofioz14022000@gmail.com)

ТРАНСФОРМАЦІЯ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ ЗА ЧАСІВ ЇЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Досліджено сутність трансформації системи бухгалтерського обліку в Україні за часів її незалежності, розглянуто основні етапи реформування бухгалтерського обліку в Україні, а також впровадження МСФЗ

Ключові слова: бухгалтерський облік, фінансова звітність (МСФЗ), трансформація бухгалтерського обліку, П(С)БО, парадигма, баланс.

Після проголошення незалежності України в серпні 1991 р. постало завдання створити власну законодавчу базу, зокрема у сфері бухгалтерського обліку.

З урахуванням необхідності інтеграції України в світову економіку Указом Президента України від 23 травня 1992 року «Про перехід України до загальноприйнятої в міжнародній практиці системи обліку і статистики» було покладено початок реформування в галузі бухгалтерського обліку [1].

Освоєння міжнародних стандартів з обліку, звітності та контролю Україна задекларувала зі становленням своєї державності.

Головною ланкою в інформаційному забезпеченні управління (на рівні держави, галузей, певних ринків та конкретних підприємств) був і буде бухгалтерський облік та бухгалтерська (нині фінансова) звітність.

Постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 1998 року № 1786 «Про затвердження Програми реформування системи бухгалтерського обліку із застосуванням міжнародних стандартів» розпочато радикальну реформу по приведенню національної системи бухгалтерського обліку у відповідність з вимогами ринкової економіки і міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ).

Наступним етапом трансформації бухгалтерського обліку в країні стало прийняття Верховною радою України Закону України від 16 липня 1999 року «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та затвердження Міністерством фінансів України на основі МСФЗ національних Положень (стандартів) бухгалтерського обліку (П(С)БО). На сьогодні затверджені і діють 28 таких положень, що регламентують ведення обліку [2].

Головним завданням трансформації бухгалтерського обліку, як зазначається в «Програмі реформування бухгалтерського обліку із застосуванням міжнародних стандартів фінансової звітності», є приведення національної системи бухгалтерського обліку і звітності у відповідність до реалій ринкової економіки та міжнародних стандартів фінансової звітності [3].

Зміни в політиці, економіці та суспільстві, що призвели до трансформації національної системи бухгалтерського обліку постулюють зміни в системі принципів у напрямі забезпечення повноти їх змісту та встановлення нових. Тому задля встановлення сучасної парадигми організації бухгалтерського обліку необхідним є перегляд її принципів. При цьому слід виходити з того, що стосовно процесу установа принципів обліку існують труднощі. Це можна пояснити тим, що облік – створення людини, і не існує ніяких «правильних» шляхів його розвитку, оскільки він не є породженням фундаментальних істин [4].

У результаті реформування бухгалтерського обліку в Україні відбулася трансформація його керівної підсистеми на концептуальному, структурному і технологічному рівнях. На концептуальному рівні зміна концепцій капіталу і амортизації дала змогу в повному обсязі запровадити загальноприйняті принципи бухгалтерського обліку, зокрема обачність, нарахування та відповідність. На структурному рівні було завершено перехід від балансу бруто до балансу нетто та послідовного функціонального підходу до подання витрат у звіті про фінансові результати.

У свою чергу, зміна структури балансу і звіту про фінансові результати зумовила зміну плану рахунків бухгалтерського обліку, побудову якого переорієнтовано зі стадій кругообігу засобів на класифікацію елементів фінансових звітів [5].

Внаслідок цих трансформацій у сучасній вітчизняній системі бухгалтерського обліку поєдналися риси обох західних моделей. У сфері регламентації бухгалтерського обліку в Україні переважає континентальна модель, яка характеризується державним регулюванням обліку, уніфікованими формами звітності та централізованим планом рахунків. З іншого боку, застосовуються інтегрована система рахунків і функціональний підхід (на основі реалізації) до визначення фінансового результату (крім суб'єктів малого підприємства), що притаманно англосаксонській системі.

Отже, впровадження МСФЗ в Україні свідчить про реалізацію англосаксонської концепції фінансової звітності в умовах континентального підходу до регламентації бухгалтерського обліку [6].

Список використаних джерел:

1. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку : монографія / С.Ф. Голов. – К. : МІМ; Центр учбової літератури, 2007. – 522 с.
2. Лінник В., Коцупатрий М. Шляхи вдосконалення обліку на аграрних підприємствах // Проблеми формування ринкової економіки: Зб. наук. праць. Спец. випуск. Проблеми трансформації бухгалтерського обліку, аналізу і аудитів систем міжнародних стандартів. – К.: КНЕУ, 2001. – С. 48
3. Пархоменко В.М. Нормативно правове забезпечення реформування бухгалтерського обліку // Вісник Житомирського інженерно-технологічного інституту – 2001. - №16. – С. 104-107.
4. Семенишена Н. В. Бухгалтерський облік і інституційна економічна теорія до питання міждисциплінарних зв'язків / Н. В. Семенишена // Вісник Львівської комерційної академії. – 2011. - Вип. 3. – С. 323–325.
5. Шматковська Т. Концептуальні засади стратегічного управлінського обліку / Т. Шматковська, О. Мачулка // Науковий вісник [Одеського національного економічного університету]. - 2016. - № 4. - С. 243-254. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nv_2016_4_21
6. Швець, Віктор Григорович. Теорія бухгалтерського обліку : підручник / В.Г. Швець. Київ : Знання, 2004. 447 с.

S. Ozeranska. Transformation of accounting system in ukraine in the time of its independence.

Summary

The essence of the transformation of the accounting system in Ukraine during its independence was investigated, the main stages of accounting reform in Ukraine were considered, as well as the introduction of the IFRS

Key words: *accounting, financial reporting (IFRS), accounting transformation, P (C) BO, paradigm, balance sheet.*

*Науковий керівник: Дубініна М.В., д-р екон. наук,
професор кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна*

Охота Н. В.

Здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

okhotanina@gmail.com

**«РАХУНКИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ»: ПРОБЛЕМИ
ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ І КЛАСИФІКАЦІЇ**

Досліджено бухгалтерський облік, який включає всю технологію інформаційного процесу, що охоплює процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність підприємств, організацій і установ зовнішнім і внутрішнім користувачам для прийняття рішень